

EXP2 SOSIAALINEN TILINPITO

100 YAD toteuttaa laadukasta kokemusasiantuntijuuteen perustuvaa ehkäisevää huumetyötä

101 Toiminnan perustana hyvinvoivat vapaaehtoiset

10101 Jalostamon läpikäyneillä on valmius tehdä huumekasvatuskeikkoja

10102 Gurustamossa koulutetuilla on valmiudet vastata päihdekasvatuskeikan laadusta, ryhmänohjauksesta ja kokemusasiantuntijasta

10103 Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuuksia kehittymiseen ja hyvinvointiin

10104 Vapaaehtoiset osallistuvat toiminnan kehittämiseen

10105 Kuvia

102 Kokemustoiminta on keskeinen osa YAD:ia

10201 Vuosikello

10202 Kokemustoiminnan jatkumiselle tarvittavat resurssit on laskettu ja varmistettu

103 Yhä useampi nuori on päässyt osallistumaan laadukkaaseen huumekasvatukseen

10301 Keikkojen ja kohdattujen nuorten määrä

10302 Nuoret ovat pohtineet omaa ja läheistensä päihteiden käyttöä

10303 Nuoret kokivat turvallisiksi osallistua huume keskusteluun

10304 Nuorten ymmärrys huumeiden käytöstä ja käyttäjistä lisääntyi

200 Muutkin hyötyvät YAD:n kokemustoiminnasta ehkäisevässä huumetyössä

201 EXPA-hankkeessa kehitettyjä koulutus-, päihdekasvatus ja vapaaehtoisten tuen malleja tarjotaan muille toimijoille eri paikkakunnilla

20101 Tiedotetaan mahdollisuudesta toimijoita

20102 Pilotissa kehitetään yhteistyömallia

20103 Koulutetaan kokemusasiantuntijoita yhdessä muilla paikkakunnilla

20104 Toimijat kokevat hyötyvänsä yhteistyöstä

203 Verkostoyhteistyö

20301 Lisätään kokemustoiminnan arvostusta ja käyttöä yhteistyössä muiden kanssa

300 YAD kouluttaa opiskelijoita ja ammattilaisia kohtaamaan entisiä ja nykyisiä huumeidenkäyttäjiä

301 YAD:lla on käytössään testattu malli toteuttaa koulutuksia

30101 Koulutusten ja koulutettujen määrä

30102 Koulutuksen rakenne

302 Koulutuksen käyneet saavat valmiuksia entisten ja nykyisten käyttäjien kohtaamistyöhön

30101 YAD:n kokemusasiantuntijat kouluttavat opiskelijoita ja ammattilaisia

30102 Koulutus vastaa koulutettavien ja kokemusasiantuntijoiden kokemaan tarpeeseen

30103 Koulutuksen käyneet ymmärtävät paremmin käyttäjien elämismaailmoja

30104 Koulutuksen käyneet kokevat käyttäjien kohtaamisen helpommaksi

100 YAD TOTEUTTA A LAADUKASTA KOKEMUSASIA NTUNTIJUUTEEN PERUSTUVAA EHKÄISEVÄÄ HUUMETYÖTÄ

Koulutetaan 20 uutta kokemusasiatuntijaa

Jatkokoulutetaan 5 kokemusasiatuntijaa Guruiksi ohjaamaan Rännejä ja vetämään kokemuskoulutus "Toneja" ammattilaisille

Vapaaehtoisten osallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehditaan hyvinvointi- ja koulutuspäivissä

.. keikkojen purkuruokailuissa

.. kahdella leirillä

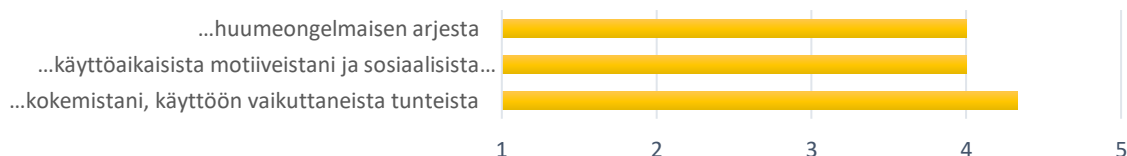
101 TOIMINNAN PERUSTANA HYVINVOIVAT VAPAAEHTOISET

10101 JALOSTAMON LÄPIKÄYNEILLÄ ON VALMIUS TEHDÄ HUUMEKASVATUSKEIKKOJA

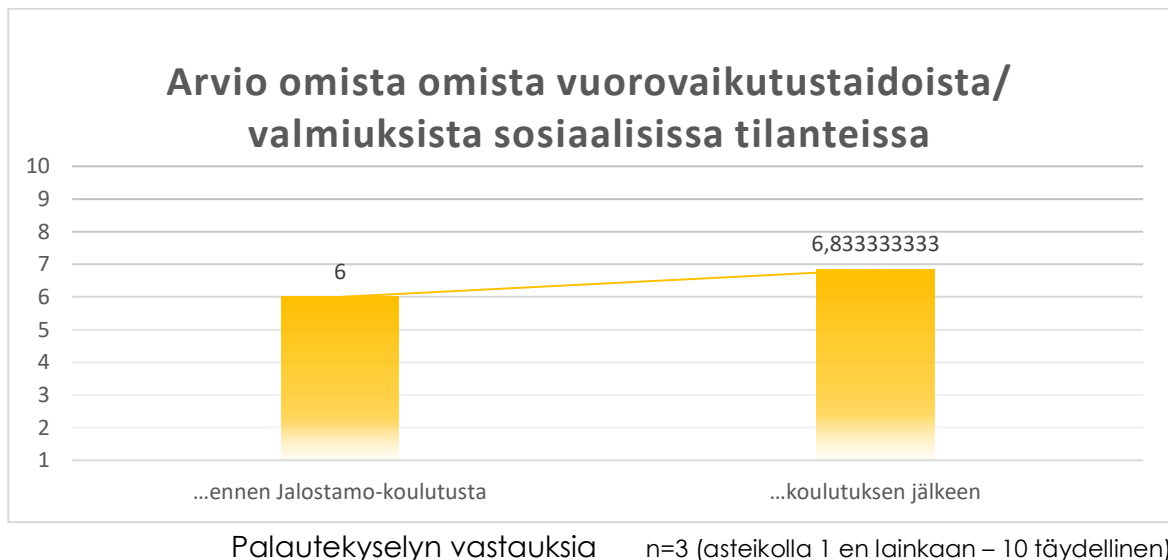
Vuonna 2016 hankkeessa koulutettiin 3 uutta kokemusasiatuntijaa Tampereella ja 2 Jyväskylässä. Näiden lisäksi koulutuksen aloitti Tampereella kaksi muuta kokeilasta, jotka joutuivat jäämään toiminnasta pois elämäntilanteidensa vuoksi (jaksaminen ja opiskelu). Koulutuksen loppuun käyneet ovat kaikki tehneet päihdekasvatuskeikkoja.

Koulutettujen kokemusasiatuntijoiden määrä jäi tavoitteesta 14 henkilöllä. Emme ole onnistuneet löytämään tarpeeksi käyttötaustaisia alle 35-vuotiaita, sopivassa kuntoutumisen vaiheessa olevia ihmisiä, joilla olisi kiinnostus tehdä ehkäisevää päihdetyötä vapaaehtoisena. Tämä siitä huolimatta, että yhteistyötä on entisestään tiivistetty monien toipuvien kanssa toimivien tahojen kanssa (mm. KRIS ry, A-kilta, huume kuntoutuskoti Villa hockey ja Kumppanuustalo Arttelin jäsenjärjestöt). Toisaalta toiminnassa olevat vapaaehtoiset ovat aiempaakin sitoutuneempia, eikä toiminnassa ole ns. vapaamatkustajia. Siten toivomme toiminnan laadun korvaavan määrää, mikä on pitänyt siltä osin paikkansa, että toiminnan laajuus on ollut tavoitteenmukaista.

Osaan kertoa nuorten ymmärtämällä tavalla..

Palautekyselyn vastauksia n=3 (asteikolla 1 en lainkaan – 5 täysin)

10102 GURUSTAMOSSA KOULUTETUIILLA ON VALMIUDET VASTATA PÄIHDEKASVATUSKEIKAN LAADUSTA, RYHMÄNOHJAUKSESTA JA KOKEMUSASIAANTUNTIJASTA

Palautekyselyn väittämiä (n=3, asteikolla 1-5)

4.33/5

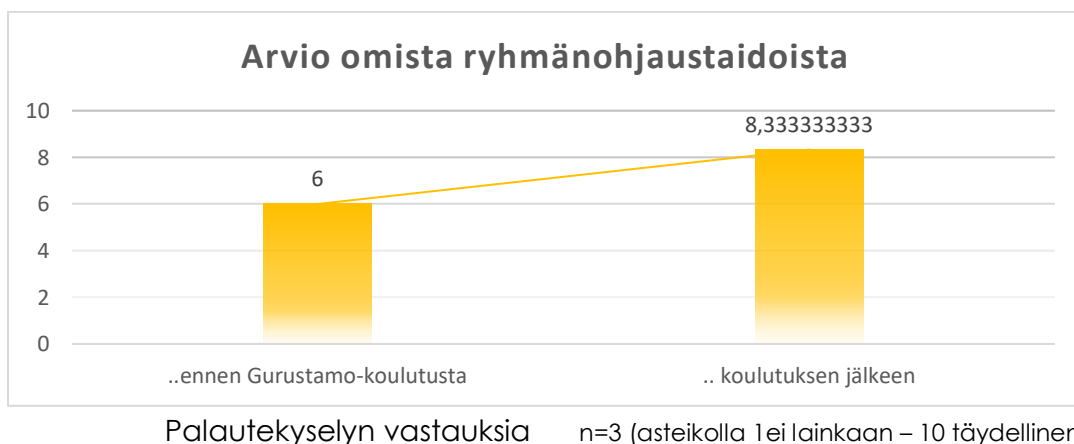
"Olen oppinut ohjaamaan ryhmätilannetta ja yhteistyötä kokemusasiantuntijan kanssa."

"Tunnen itseni valmiiksi vastaamaan Ränni-sessioiden (ja k.a.parin yhteistyön) ohjaamisesta keikoilla."

"Tunnen laadukkaan ehkäisevän päihdetyön periaatteet ja osaan soveltaa niitä käytännössä."

4/5

"Olen oppinut sovittamaan välittämiäni viestejä erilaisten kohderyhmien tarpeisiin."

10103 VAPAAEHTOISILLE TARJOTAAN MAHDOLLISUUKSIA KEHITTÄMISEEN JA HYVINVOINTIIN

Vapaaehtoiset ovat toivoneet toiminnalta yhteisöllisyyttä ja harvemmin tapahtuvia, mutta silloin isompia elämyksellisiä tapaamisia. Lisäksi hanketyöntekijät tukevat vapaaehtoisia heidän muussa elämässään. Esimerkiksi vuonna 2016 kokemusasiantuntijoista opiskelee yksi Jyväskylässä oppisopimuksella nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajaksi ja toinen Tampereen toimistolla saman tutkinnon osia työssäoppimispainotteisesti.

Virkistys- ja tukitoiminta		osallistujat
9.2.	Elokuvissa	2
2.3.	Kahvilla ja keskustelemassa	4
19.-20.3	EXP2:n kehittämispäivät ja talvileiri Peurungassa	9
7.-10.4.	Tiimipäivät Köpiksessä	3
21.4.	Toiminnan suunnittelua Tallipihan kahvilassa	3
4.5.	Itsemyötätuntokoulutus ja ruoka	6
9.-12.6.	Yhteisleiri KRIS ry:n kanssa Vahojärven leirikeskuksessa	7 (18)
5.6.	Yhteisbrunssi	7
26.8.	Saunailta Arttelissa	4
29.10.	Kehon kertomaa-ryhmä (psykofyysistä fysioterapiaa ahdistukseen ja jännitykseen)	7
29.11.	Kehon kertomaa -ryhmä	5
20.12.	Pikkujoulut Tampere	6

Koulutukset		osallistujat
10.-11.9.	Jalostamo/ peruskoulutusviikonloppu	1
10.-11.9.	Gurustamo/ jatkokoulutusviikonloppu	3
syys-loka	Tampereen Jalostamo-iltakoulutus	3
syksy	Jyväskylän Jalostamo-iltakoulutus	2
30.11.	Tampereen lisäkoulutus Toni-menetelmään	6

Näiden lisäksi Jyväskylässä on on pelkästään sikäläisten kanssa tavattu kahdesti yhteisen ruokailun merkeissä. Muuten heillä on ollut mahdollisuus osallistua Tampereen toimintaan, jota osa on käyttänytkin. Jyväskyläläiset ovat toivoneet harvempia tapaamisia ja satsaamista keikkoihin. Keikkojen jälkeen Jyväskylässä on käyty syömässä ja purkamassa tunteja.

10104 VAPAAEHTOISET OSALLISTUVAT TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN

Vuoden 2016 päätavoite oli kehittää ammattilaisille ja opiskelijoille suunnattu kohtaamiskoulutus. Tätä on työstetty koko kokemusasiantuntijaryhmän kanssa Peurungan talvileirillä/ kehittämispäivillä 19.-20.3. sekä aktiivisimmista kokemusasiantuntijoista kootun ohjausryhmän (4hlö) kanssa 25.5. ja 20.6.

Muutoin toimintaa suunnitellaan yhdessä tapamisissa sekä kevyemmin Facebookin ryhmässä. Kokemusasiantuntijat osallistuvat myös YAD:n toiminnan kehittämiseen. He koulututtavat YAD:n peruskoulutuksissa (infopiste ja kättä pidempää) sekä vaikuttavat laajempiin linjauksiin YAD:n hallituksessa.

10105 KUVIA

Ränni-keikkojen alkua odottaessa

Uuden menetelmän suunnittelua talvileirillä 2016

Talvileiritunnelmia moottorikelkkailun jälkeen 2016

Armottomat vs. arvottomat –paneeli

Keskeltä Toni-menetelmän työstämistä

Pispalan päihde- ja mielenterveyspäivien paneeli

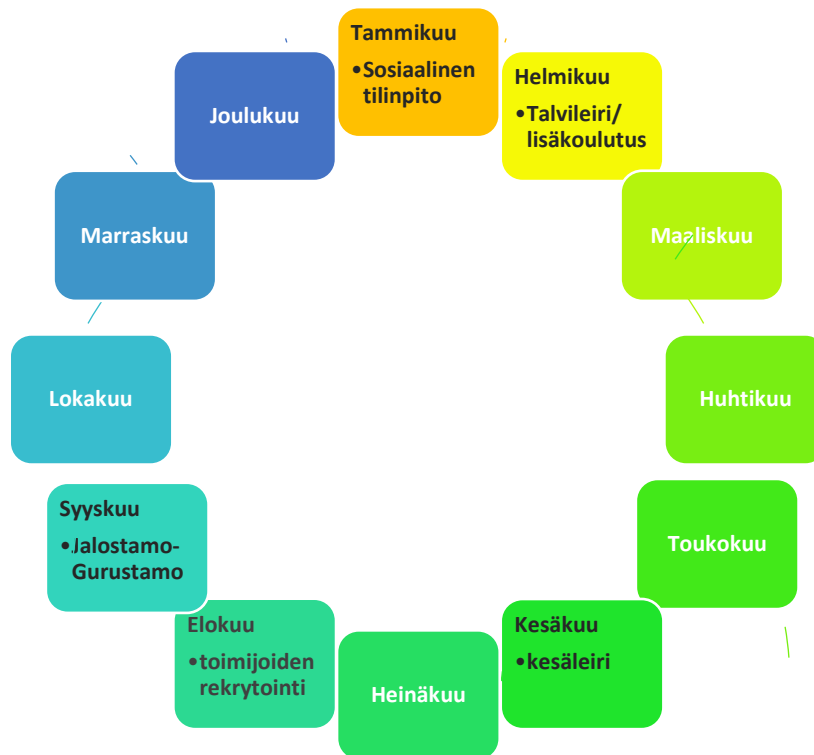
Tutustumista kesäleiriltä 2016

Jalkapallokisa: kesäleiriläiset vastaan Villa Hockeyn kuntoutujat

102 KOKEMUSTOIMINTA ON KESKEINEN OSA YAD:IA

10201 VUOSIKELLO

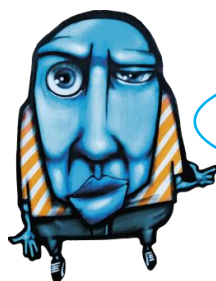
10202 KOKEMUSTOIMINNAN JATKUMISELLE TARVITTAVAT RESURSSIT ON LASKETTU JA VARMISTETTU

Vuoden 2017 tavoite

103 YHÄ USEAMPI NUORI ON PÄÄSSYT OSALLISTUMAAN LAADUKKAASEEN HUUMEKASVATUKSEEN

- 👍 Päihdekasvatuskeikka Rännejä 20
- 👎 .. joista 10 kokemusasiantuntijaparilla
- 👍 .. joissa kohdattu nuoria 200

10301 KEIKKOJEN JA KOHDATTUJEN NUORTEN MÄÄRÄ

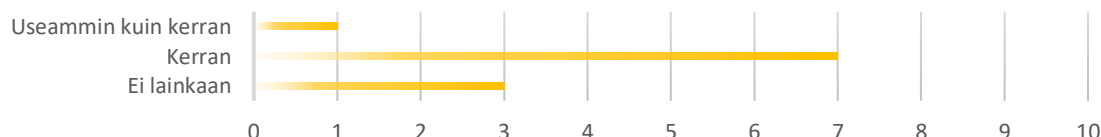

28 päihdekasvatuskeikkaa
249 kohdattua nuorta

Vuoden 2016 tavoitteena oli tehdä 10 kokemusasiantuntijaparilla (ilman työntekijää), mutta vuoden aikana tässä onnistuttiin vain kolmella keikalla. Tämä johtui osaksi siitä, että kaikki kokeneemmat kokemusasiantuntijat eivät halua vastata päihdekasvatuksen ohjauksesta, vaan tahtovat pysyä puhtaasti kokemusasiantuntijan roolissa. Osasyynä on myös, että työntekijät kokevat päihdekasvatustyön erittäin mielekkäänä, eivätkä haluaisi jättäytyä niiltä pois. Myös hankehakemukseen verrattuna myöhäisempi projektin aloitusaika johti siihen, että jatkokoulutuksen kehittäminen työnsi sen ajankohdan myöhemmäksi syksyille. Mahdollisia keikka-ajankohtia ei ollut enää kovin montaa.

10302 NUORET OVAT POHTINEET OMAA JA LÄHEISTENSÄ PÄIHITEIDEN KÄYTTÖÄ

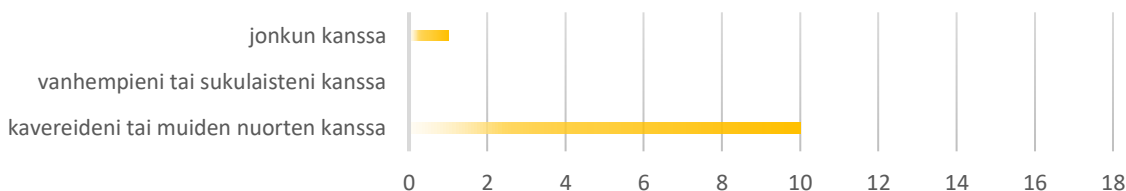
Tilaajakyselyyn vastanneista (n=11) oli käyntimme jälkeen keskustellut nuorten kanssa rännissä käsitellyistä teemoista

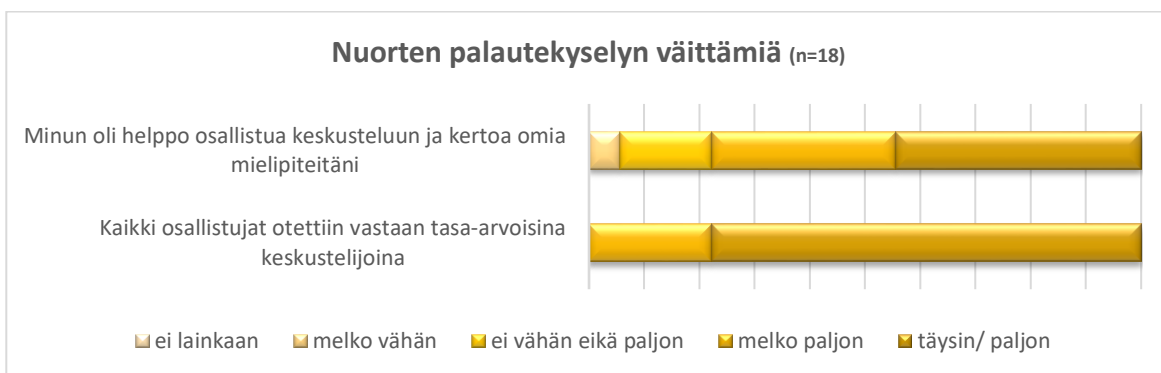

72 % nuorista oli pohtinut omaa tai läheistensä päihteidenkäyttöä käyntimme aikana tai sen jälkeen (palautekyselyn n=18).

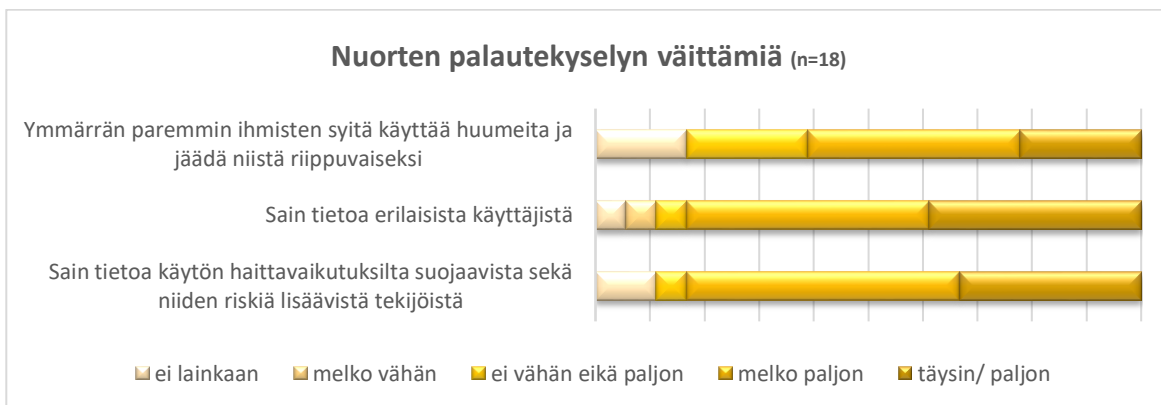
Nuoret olivat keskustelleet huumeista käyntimme jälkeen (n=18)

10303 NUORET KOKIVAT TURVALLISEKSI OSALLISTUA HUUMEKESKUSTELUUN

10304 NUORTEN YMMÄRRYS HUUMEIDEN KÄYTÖSTÄ JA KÄYTTÄJISTÄ LISÄÄNTYI

200 Muutkin hyötyvät YAD:n kokemustoiminnasta ehkäisevässä huumetyössä

Kokemusasiantuntijoiden pilottikoulutus toisella paikkakunnalla

201 EXPA-HANKKEESSA KEHITETTYJÄ KOULUTUS-, PÄIHDEKASVATUS JA VAPAAEHTOISTEN TUEN MALLEJA TARJOTAAN MUILLE TOIMIJOILLE ERI PAIKKAKUNNILLA

20101 TIEDOTETAAN MAHDOLLISUUDESTA TOIMIJOITA

YAD on ollut mukana useissa tapahtumissa tiedottamassa toiminnastaan mukaan lukien kevään 2016 valtakunnallisilla Päihdepäivien Open Stagella. Lisäksi mahdollisuudesta ollaan oltu yhteydessä suoraan seuraaviin toimijoihin: Seinäjoen Olkkari, Sininauhaliitto, Kris ry, Spartak ry ja A-kilta.

20102 PILOTISSA KEHITETÄÄN YHTEISTYÖMALLIA

Ensimmäinen pilotti piti tavoitteiden mukaan toteutua vuonna 2016, mutta on sovittu alkavaksi Kajaanissa yhteistyössä Spartak ry:n kanssa helmikuussa 2017. Siirto oli tietoinen päätös, mikä johtui projektin alkamisajankohdasta toukokuussa suunnitellun tammikuun sijaan.

20103 KOULUTETAAN KOKEMUSASiantuntijoita YHDESSÄ MUILLA PAIKKAKUNNILLA

Vuoden 2017 tavoite

20104 TOIMIJAT KOKEVAT HYÖTYVÄNSÄ YHTEISTYÖSTÄ

Vuoden 2017 tavoite

203 VERKOSTOYHTEISTYÖ

20301 LISÄTÄÄN KOKEMUSTOIMINNAN ARVOSTUSTA JA KÄYTTÖÄ YHTEISTYÖSSÄ MUIDEN KANSSA

Vuonna 2016 EXP2-hanke on ollut mukana seuraavissa tapahtumissa:

10.5.	Päihdepäivät, Helsinki
18.8.	Pispalan päihde- ja mielenterveyspäivät, Tampere
26.8.	Kokemusasiantuntijoiden Kokoontumisajot, Tampere
13.-14.9.2016	Ehkäisevän työn päivät, Tampere
10.11.	Armottomat vs. arvottomat? -keskustelutilaisuus, Tampere

Lisäksi Exp2- hanke toimii aktiivisesti osana pirkanmaalaista Co-production - yhteistyöryhmää, jonka tarkoituksena on edistää kokemusasiantuntijuutta ja vahvistaa asiakkaan ääntä palveluissa. YAD:n kokemusasiantuntijoita on haastateltu myös kahteen opinnäytetyöhön. EXPA-pilottihankkeesta ja kokemusasiantuntijuudesta kirjoitettu kirja julkaistiin syksyllä 2016.

300 YAD kouluttaa opiskelijoita ja ammattilaisia kohtaamaan entisiä ja nykyisiä huumeidenkäyttäjiä

- 👍 Kehitetään koulutus SoTe- ja ohjausalan opiskelijoille/ ammattilaisille
- 👍 3 toteutettua koulutusta
- 👎 .. joissa kohdattu 60-80 opiskelijaa

301 YAD:LLA ON KÄYTÖSSÄÄN TESTATTU MALLI TOTEUTTAA KOULUTUKSIA

Projektin ensimmäisenä vuonna koulutusta on kehitetty yhdessä kokemusasiantuntijoista kootun ohjausryhmän sekä nuoris-, ehkäisevän työn ja pedagogiikan ammattilaisista kootun johtoryhmän kanssa. Syksyn aikana koulutusmalli saatiin kehitettyä pilotointivaiheeseen ja kokemusasiantuntijat koulutettua vetämään menetelmää.

30101 KOULUTUSTEN JA KOULUTETTUJEN MÄÄRÄ

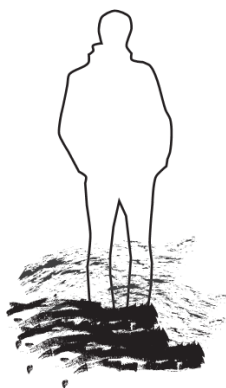

3 koulututusta
34 koulutettua

30102 KOULUTUKSEN RAKENNE

TONI

YAD YOUTH AGAINST DRUGS RY
KOKEMUSASiantuntijat

YAD

Koulutuksen nimi on Toni – huumeisiin kuolleen ystävän muistoksi.

Kahden tunnin kohtaavan koulutuksen lisäksi siihen kuuluu ennakotehtävä ja erikseen tilattava teoriakoulutus.

YAD

HULLUUS – HETKI ENNEN HUNAJAA

HULLUUS-osassa kokemusasiantuntijat kuvaavat ongelmakäytön vaihetta elämässään: miksi käyttöä jatketaan ja miten se vaikuttaa ihmiseen.

YAD

KIPINÄ

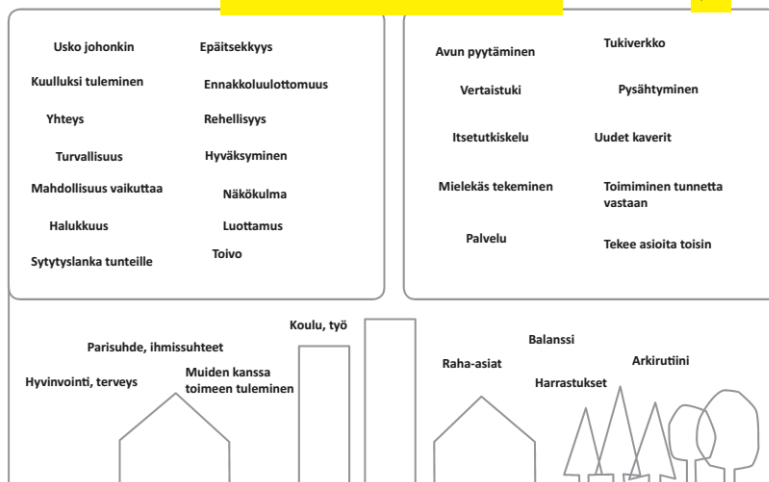
käyttämisen ja lopettamisen mahdottomuus

Käyttämisen pakkomielle	↔	Halu lopettaa
Turvattomuus (käyttömaailman pelot ja ahdistus)	↔	Turvattomuus (pystynkö, kaiken uuden pelko)
Yksinäisyys & huonot suhteet	↔	Yksin jättäytyminen
Halu lopettaa (päähtyneenä)	↔	Halu käyttää (impulsiivisuus)
Sekaisin tuntuu pahalta (tarve turruttaa)	↔	Selvinpään tuntuu pahalta + kaikki mitä on turruttanut
Huume ei toimi työkaluna	↔	Ei ole työkaluja
Käyttäminen on arkista	↔	Päihteetön arki se onkin tylsää
En saa hoidettua asioitani	↔	En saa hoidettua asioitani

KIPINÄ-vaiheessa pohditaan ja kuvataan sitä ristiriitaa, miksi lopettaminen on niin vaikeaa, vaikka halua löytyisi paljon.

YAD

OPETTELUA ELÄMÄÄN

OPETTELUA ELÄMÄÄN-osassa kokemusasiantuntijat kuvaavat käytön lopettamisen jälkeistä toipumistaan: riippuvuudesta kuntoutuminen koko elämän uudelleen opettelua.

- Toimi rehellisesti, jämäkästi ja lämpimästi
- Kysy käytöstä suoraan, tarjoa apua/ ohjaa avun luo
- Ota ongelmat tosissaan
- Ole aidosti kiinnostunut ja välitä
- Jaksa uskoa muutokseen, vaikka et näkisi tuloksia
- Älä ota henkilökohtaisesti
- Kerro päihderiippuvuussairaudesta
- Tue itsetuntemuksen kehittymistä
- Rohkaise ja anna palautetta onnistumisista
- Rajaa ja auta rajaamaan

ET VOI TARJOTA MITÄÄN ILMAN AITOA KOHTAAMISTA

KOHTAAMIS-osassa
kokemusasiantuntijat
keräävät vielä yhteen
kokemuksiaan erilaisista
kohtaamisista ammattilaisten
kanssa: millainen
lähestymistapa toimii ja
millainen ei.

302 KOULUTUKSEN KÄYNEET SAAVAT VALMIUKSIA ENTISTEN JA NYKYISTEN KÄYTTÄJIEN KOHTAAMISTYÖHÖN

30101 YAD:N KOKEMUSASIAANTUNTIJAT KOULUTTAVAT OPISKELIJOITA JA AMMATTILAISIA

23.10.2016	Kamavapaat: päihdetyön vapaaehtoiset (SPR ja YAD)	11 osallistujaa
8.12. 2016	Tredu: lähihoitajaopiskelijat	12 osallistujaa
12.12.2016	Tredu: lähihoitajaopiskelijat	11 osallistujaa

30102 KOULUTUS VASTAA KOULUTETTAVIEN JA KOKEMUSASIAANTUNTIJOIDEN KOKEMAAN TARPEESEEN

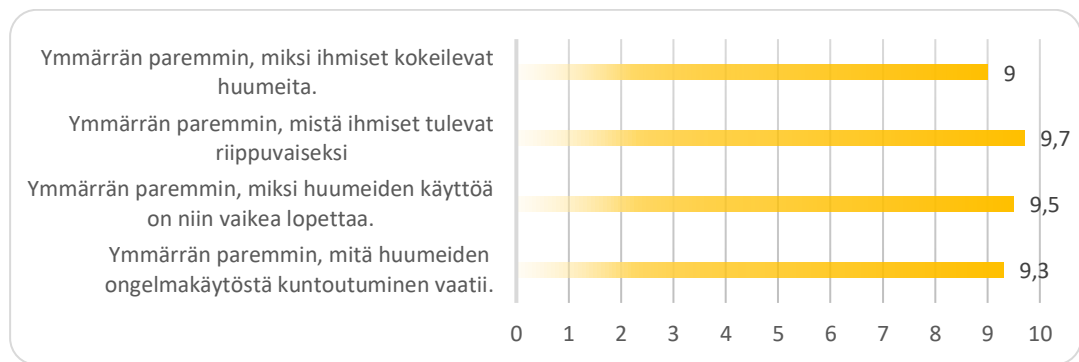
Koulutuksen sisällöt ja teemat on kehitetty yhdessä kokemusasiantuntijoiden kanssa ja he kokevat ne itselleen erittäin tärkeinä. Koulutuksen sisällöt vastaavat heidän kokemustaan siitä, mitä kohtaavan ammattilaisen tulisi tietää tai ymmärtää tavatessaan huumeriippuvaista tai toipujaa.

Koulutettavien tarpeisiin suunnatun koulutusta ollaan kehitetty vuosien kokemuksen perusteella YAD:n tilauskoulutusten toiveiden ja palautteiden perusteella. Lisäksi sisältöjä ollaan kehitetty johtoryhmässä, jonka jäseniä ovat mm. Anne Kivimäki (hoitotyön lehtori, TAMK Tampereen ammattikorkeakoulu), Inga Pönttiö (hoitotyön lehtori, TREDU Tampereen seudun ammattiopisto) ja Marjo Kolehmainen (suunnittelija, Preventiimi/ Humanistinen ammattikorkeakoulu). Jo edellisen projektin aikana koulutusta kokeiltiin erilaiselta pohjalta HUMAKin yhteisöpedagogiopiskelijoilla, joilta saatua palautetta ja kehitysehdotuksia on hyödynnetty nykyisen koulutuksen kehittämisessä.

Ensimmäiset pilottikoulutukset pidettiin joulukuussa 2016, jonka vastausten perusteella (n=6) opiskelijat kokivat koulutuksen hyödyllisenä (vastauskeskiarvo

4.83, asteikolla 1-5). Myös ehkäisevää päihdetyötä tekevien vapaaehtoisten koulutuspäivillä Kamavapailla koettiin kokonaisuus onnistuneena ja palautteista saatiin hyviä ehdotuksia ja kysymyksiä koulutuksen jatkokehittämiseen.

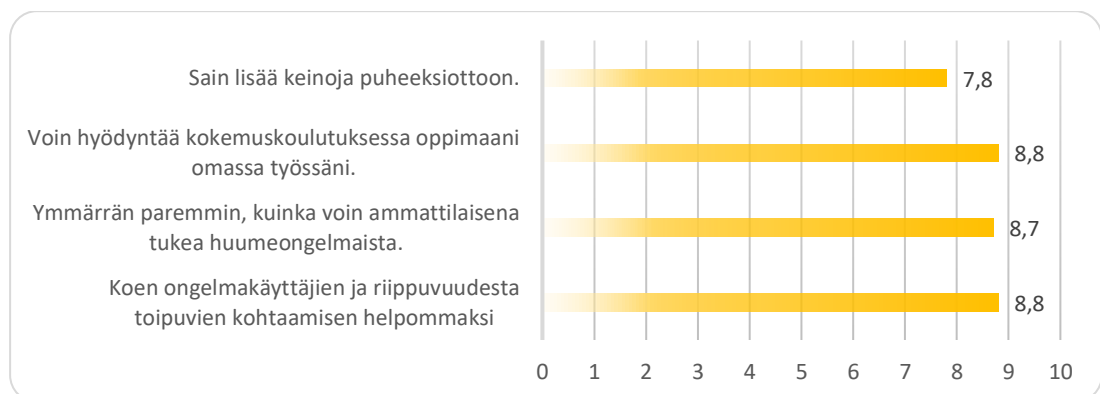
30103 KOULUTUKSEN KÄYNEET YMMÄRTÄVÄT PAREMMIN KÄYTTÄJIEN ELÄMISMAAILMOJA

Opiskelijoiden palautekyselyn vastauksia (n=6, asteikolla 1-10)

Kamavapaat-tapahtumassa osallistujia pyydettiin arvioimaan omaa ymmärtystä huumeiden ongelmakäyttäjistä ja toipumisesta käyttäjän näkökulmasta (1=ei mitään hajua – 10 minulla on oma käyttö- ja toipumiskokemus 2000-luvulta). Vastausten keskiarvo (n=11) oli ennen keskustelua 5.95 ja keskustelun jälkeen 7,35.

30104 KOULUTUKSEN KÄYNEET KOKEVAT KÄYTTÄJIEN KOHTAAMISEN HELPOMMAKSI

Opiskelijoiden palautekyselyn vastauksia (n=6, asteikolla 1-10)